

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in het zorgmanagement (bachelor na bachelor) van Katholieke Hogeschool Vives Zuid.**

datum	1. Inleiding
10 december 2013	Bij brief van 16 april 2013 heeft het instellingsbestuur van Katholieke Hogeschool Vives Zuid te Kortrijk een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse
onderwerp	Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in het zorgmanagement
Definitief	(bachelor na bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 16 april 2013 en ontvankelijk
accreditatierapport en -besluit	verklaard op 8 mei 2013.
(001740)	
bijlage	
1	De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (Vluhr).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Danny Van Tiggelen, voormalig adjunct-departementshoofd Gezondheidszorg aan de Katholieke Hogeschool Kempen (voorzitter);

Leden:

- Rudi Logist, verantwoordelijke bewonerszorg en kwaliteitscoördinator van een woon- en zorgcentrum, voormalig adjunct-directeur verpleging;
- Johan Didden, hoofdverpleegkundige Intensieve zorgen, Verpleegkundig kwaliteitscoördinator;
- Yvo Quaeys, actief binnen de ba-na-ba Intensieve zorg en spoedgevallenzorg van Artesihogeschool Antwerpen;
- Jos Aendekerk, gastdocent binnen de ba-na-ba Intensieve zorg en spoedgevallenzorg van Thomas More Kempen, Hoofdverpleegkundige in het AZ Turnhout;
- Rita Rymenans, docent vakdidactiek Nederlands in de lerarenopleiding van de UA (onderwijsdeskundige);
- Rebekka Rogiest, studente bachelor in de Ergotherapie en banaba Creatieve therapie, Arteveldehogeschool (student-lid).

Secretaris:

- Evelien Vandenhaute, stafmedewerker kwaliteitszorg.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 8 en 9 mei 2012. Het visitatierapport dateert van 21 maart 2013.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de Vluhr vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

Het competentieprofiel is gebaseerd op het competentieprofiel van de basisopleiding Verpleegkunde. De sleutelrollen van een verpleegkundige zoals die zijn uitgewerkt in de basisopleiding Verpleegkundige, komen met andere woorden ook tot uiting in het competentieprofiel van de opleiding Zorgmanagement. De doelstellingen zijn in overeenstemming met het decreet en worden nagestreefd op niveau zes van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De commissie is van mening dat de algemene en de algemeen beroepsgerichte competenties, samen met de beroepsspecifieke competenties voldoende zijn geïntegreerd in het competentieprofiel.

De opleiding geeft aan dat, gebaseerd op de resultaten van een recente masterproef over de competenties van een hoofdverpleegkundige, een grondig onderzoek is gevoerd naar de gewenste competenties, en dit in overleg met belangrijke actoren in het regionale werkveld. Volgens de commissie voldoet het competentieprofiel van deze opleiding, omdat in het vierde niveau van de gedragsindicatoren wel degelijk de basiscompetenties van een manager terug te vinden zijn. De commissie vindt echter dat de gehanteerde rollen van een verpleegkundige niet de meest geschikte basis vormen voor een managementopleiding. Volgens de commissie zou het competentieprofiel logischer en meer herkenbaar zijn indien het was opgesteld op basis van een managementmodel zoals de rollen van Quinn of het EFQM-model, en zou de vertaling van de doelstellingen naar het programma op die manier ook transparanter verlopen.

Programma

De relatie tussen het competentieprofiel en de opleidingsonderdelen is onder andere te vinden in de studie-informatiedocumenten op de website. Het competentieprofiel gebaseerd op de verpleegkundige rollen laat zich soms moeilijk in opleidingsonderdelen vertalen, waardoor de relatie tussen de opleidingsonderdelen en de opleidingsdoelen onduidelijk wordt. Hoewel in het programma alle nodige managementinhouden en -vaardigheden aan bod komen, is het voor de stakeholders niet duidelijk waarom beslist is om bepaalde opleidingsonderdelen in te richten.

Pagina 3 van 8 De commissie is tot de vaststelling gekomen dat de studenten vooral kennisnemen van de actuele beroepspraktijk door het feit dat de meesten zelf werkzaam zijn in het beroepenveld en de opleiding deeltijds volgen. Verder zorgt het onderwijs door gastdocenten ervoor dat de studenten praktijkervaring opbouwen. De stage en het bijhorende projectwerk dragen bij tot de professionele gerichtheid van de opleiding. Daarom is het klinische onderwijs in de opleiding geïntegreerd onder de vorm van twee managementstages op de eigen werkvloer van de student, gekoppeld aan een persoons- en een afdelingsgebonden project. Vanuit de hogeschool is geen begeleiding voorzien voor de managementstages.

Het programma zoals de commissie het heeft kunnen onderzoeken tijdens het visitatiebezoek is logisch opgebouwd en bestaat uit twee modules. In de eerste module ligt de nadruk op zelfkennis van de student en het kunnen leidinggeven aan anderen. In de tweede module wordt de organisatie waarin de student zal terechtkomen, en waar de student tussen een team en de organisatie doelstellingen staat, uitgelicht. Volgens de commissie is de onderverdeling in twee modules van elk 30 studiepunten in orde, en worden de leerinhouden geordend in functie van een toenemende professionalisering. Het modeltraject van de opleiding wordt gespreid over twee jaren; in elk jaar wordt dus een module afgewerkt. De programmacoördinator is de titularis van elk opleidingsonderdeel, die de leerdoelen, leerinhouden, werkvormen en evaluatievormen op elkaar afstemt, alsook de samenhang tussen alle opleidingsonderdelen bewaakt. De commissie vindt het feit dat één titularis alle opleidingsonderdelen op zich neemt, een zware verantwoordelijkheid. Uit de verslagen van focusgesprekken die de opleiding heeft gehouden met studenten in de laatste jaren en die de commissie kon inkijken, heeft de commissie afgeleid dat de opleiding over het algemeen haalbaar en studeerbaar is. De combinatie werk / gezin / studie is immers vaak tijdrovend en vergt een goede planning. De opleiding moet opletten dat de piekbelasting niet te hoog wordt.

Het didactisch concept van de opleiding stelt de combinatie van theorie en praktijk centraal, alsook een diversiteit aan werkvormen die zelfsturing van de student nastreven. De zelfsturing van de student komt vooral tijdens de stages, het organisatiegebonden projectwerk en het POP op de voorgrond.

De syllabi zijn volledig en de inhoud divers, maar de vormgeving van de syllabi is nog niet altijd eenvormig. Het gebruik van te veel PowerPointpresentaties in plaats van uitgeschreven cursussen in tekstvorm kan het studeren belemmeren. De opleiding gaf aan dat de hogeschool bezig is met het uitwerken van een toetsbeleid. De opleiding tracht de evaluatievorm te laten aansluiten bij de te verwerven competenties. De commissie heeft bij het inkijken van de examens vastgesteld dat de examenvragen op niveau zijn. Wanneer meerdere docenten of gastsprekers verantwoordelijk zijn voor een opleidingsonderdeel, is het de programmacoördinator die de vragen verzamelt en een evenwichtig examen probeert op te stellen. De opleiding geeft in de ter beschikking gestelde documenten zelf aan dat het een werkpunt blijft om de puntentoekening bij gastsprekers uniform te houden.

De opleiding hanteert de decretaal voorziene toelatingsvoorwaarden voor de bachelor-na-bacheloropleiding. De commissie vindt het een meerwaarde dat de opleiding recent haar toelatingsvoorwaarden heeft uitgebreid, en dat naast studenten met als vooropleiding Verpleegkunde ook andere vooropleidingen (weliswaar binnen de zorgsector) worden toegelaten.

Pagina 4 van 8 De commissie waardeert het dat de werkstudenten uit verschillende circuits komen. Niet alleen ziekenhuizen maar ook woon- en zorgcentra, thuiscentra en psychiatrische centra zijn vertegenwoordigd door de instroom.

Inzet van personeel

De commissie waardeert het dat een aantal externe lesgevers al verschillende jaren onderwijs verzorgt in de opleiding, waardoor continuïteit verzekerd wordt en de opleiding als het ware een vast team gastsprekers ter beschikking heeft, dat volgens de opleiding zelfs vrij zelfsturend is. Volgens de commissie zorgt de teamvorming binnen deze opleiding voor meer continuïteit. Vanuit de hogeschool worden onder meer didactische professionaliseringsmogelijkheden aangeboden aan de docenten.

De commissie is tevreden dat alle docenten in de opleiding Zorgmanagement een sterke band hebben met de beroepspraktijk. Uit de ingekeken documenten en de cv's van de gastprofessoren kon de commissie afleiden dat zij deskundig zijn en soms toonaangevende functies bekleden in verschillende organisaties. Ook zijn de deskundigheden multidisciplinair, gaande van verpleegkunde en patiëntenzorg tot rechten, kwaliteitszorg, human resources en onderzoek. Voor de meeste gastsprekers is de vakinhoudelijke professionalisering gegarandeerd, doordat ze werkzaam zijn in het beroepenveld en daar op de hoogte blijven van vernieuwende inzichten, die ze in hun onderwijs in de opleiding meenemen.

De leeftijdscurve van de personeelsleden van de opleiding is volgens de commissie in evenwicht. De commissie heeft vastgesteld dat de student-docentratio hoog is. Er zijn 1,32 VTE beschikbaar voor 44 studenten, dat wil zeggen dat één voltijdse medewerker gemiddeld 33,08 studenten onder zijn hoede heeft. De opleiding stelt dat de hoge student-lectorratio te verdedigen is, aangezien de studenten uit de bachelor-na-bacheloropleiding al een bachelordiploma bezitten en minder begeleiding nodig hebben. De commissie heeft tijdens het bezoek vernomen dat ook de werkdruk van het personeel in het oog moet worden gehouden.

Voorzieningen

Tijdens de rondleiding die de commissie heeft gekregen in de lokalen die de opleiding ter beschikking heeft, heeft ze vastgesteld dat de lokalen toereikend zijn om het onderwijs te verzorgen en het programma te realiseren. De onderwijsactiviteiten van de bachelor-na-bacheloropleiding vinden bijna allemaal plaats in het hoofdgebouw van het departement Gezondheidszorg op de campus in Kortrijk. Over het algemeen heeft de commissie geconcludeerd dat de bibliotheekvoorzieningen sterk zijn opgebouwd. Dit geldt zowel voor de infrastructuur als de collectie en de databanken.

De studiebegeleidingsvoorzieningen van de hogeschool zijn goed uitgebouwd, maar de bachelor-na-bachelorstudent maakt weinig gebruik van de voorzieningen. De programmacoördinator is het aanspreekpunt is voor de studenten. De studenten spreken van een warm en laagdrempelig contact met de programmacoördinator en de docenten. De opleiding geeft aan dat ze studiebegeleiding beschouwt als een taak van iedere docent.

Interne kwaliteitszorg

Er is een duidelijke en gedragen attitude inzake kwaliteitszorg binnen de hogeschool en de opleiding. Binnen de hogeschool is het kwaliteitszorgsysteem gebaseerd op zelfevaluatie via PROZA (Projectgroep Ontwikkeling Zelfanalyse) en het EFQM-model. De studenten worden na elk afgerond deel van een opleidingsonderdeel gevraagd om een

Pagina 5 van 8 evaluatieformulier in te vullen, waarbij gepeild wordt naar de tevredenheid van de studenten op een vijfpuntenschaal. Studenten en oud-studenten worden daarnaast ook afzonderlijk bevestigd in focusgesprekken, die jaarlijks plaatsvinden. De studenten werden in mei 2010 onderworpen aan een algemene tevredenheidsenquête vanuit de hogeschool. In 2010 was er eveneens een tevredenheidsbevestiging bij de medewerkers en docenten van de hogeschool. Verder is er de jaarlijkse informatie- en evaluatievergadering, waarvoor ook gastsprekers en een vertegenwoordiger van de studenten worden uitgenodigd. Op deze bijeenkomst kunnen zij feedback kenbaar maken aan de opleidingsverantwoordelijken. Eind 2010 heeft de opleiding een specifieke bevestiging van het werkveld georganiseerd. Ook de alumni werden bevestigd, zij het telefonisch.

Op basis van deze resultaten formuleert de opleiding verbeteringsacties en -maatregelen. Verbeteringsacties hadden betrekking op het verder uitwerken van het toetsbeleid, het bijwerken van de opleidingsgids, het optimaliseren van de toegang tot Toledo voor gastsprekers en het versterken van de banden met de expertisecentra. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding wel degelijk beschikt over verbeteringstrajecten die zijn gebaseerd op de resultaten van evaluaties en focusgesprekken, maar dat een plan van aanpak nog ontbreekt.

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek vastgesteld dat de opleiding haar stakeholders in voldoende mate betreft bij de kwaliteitszorg binnen de opleiding. Dat gebeurt vooral door middel van bevestigingen.

Resultaten

De commissie heeft vastgesteld dat de stakeholders die zij heeft gesproken tijdens het visitatiebezoek tevreden zijn over de opleiding. De afgestudeerden gaven aan dat de programma-inhoud die zij tijdens hun studie aangereikt krijgen, toepasbaar zijn in de praktijk. Ook het werkveld is het eens met het feit dat de afgestudeerden een meerwaarde vormen en onmiddellijk na hun afstuderen inzetbaar zijn in het werkveld. De opleiding geeft in de beschikbare documenten aan dat zij nagaat of studenten de beoogde competenties bereiken door middel van de managementstages, maar vooral door het POP en de afdelings- en persoonsgebonden projectwerken. De commissie is positief over de projectwerken die zij heeft ingekeken, en die vaak ook nog bruikbaar zijn of geïmplementeerd worden in het beroepenveld.

Uit de ingekeken documenten heeft de commissie kunnen afleiden dat in het academiejaar 2009–2010 ongeveer 76 procent van de studenten slaagt voor alle opgenomen studiepunten. De commissie heeft uit de ter beschikking gestelde documenten afgeleid dat de gemiddelde studieduur van de opleiding 2,5 jaar bedraagt. Het merendeel van de studenten (84 procent) in het academiejaar 2009–2010 behaalt het diploma binnen de voorziene studietijd van twee academiejaren.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Aanbevelingen

De NVAO sluit zich aan bij de aanbeveling van de commissie over het gebruik van een managementmodel bij de opbouw van het beroepsprofiel, eerder dan de rollen van de verpleegkundige.

Pagina 6 van 8 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het zorgmanagement (bachelor na bachelor) van Katholieke Hogeschool Vives Zuid.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het zorgmanagement (bachelor na bachelor) van Katholieke Hogeschool Vives Zuid goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Kortrijk wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 10 december 2013

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Katholieke Hogeschool Vives Zuid
– adres instelling:	Doorniksesteenweg 145 B-8500 KORTRIJK BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in het zorgmanagement
– niveau en oriëntatie	bachelor na bachelor
– studieomvang	60 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Kortrijk
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Gezondheidszorg
– bijkomende titel	geen